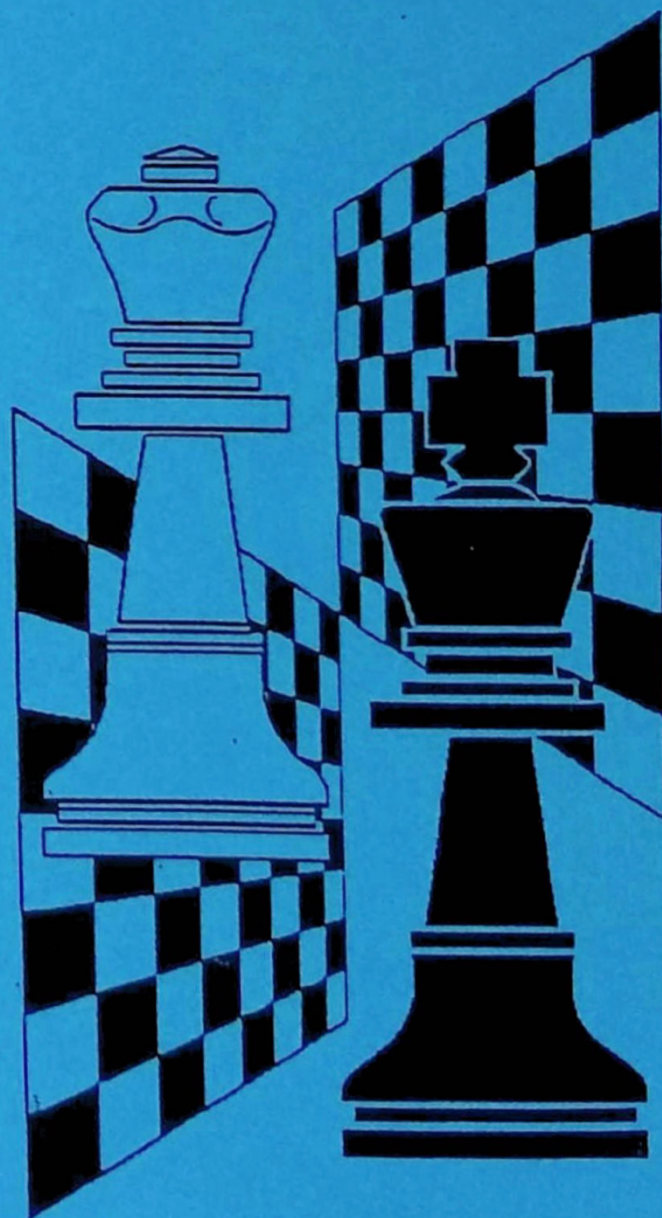

Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

19^e jaargang nr. 3
JANUARI 2003

www.sgstaunton.nl

Inhoudsopgave.	Pagina
Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de redactie. Bestuursmededelingen/Diversen	3
KNSB competitie	4-5
KNSB beker.	5
NOSBO competitie	5-6
Jan Haijer. Stauntons oudste nog aktieve oud-lid	7
Bauke Koole: NOSBO beker. Revanche op Ten Boer	8-9
Uit de KNSB competitie	10-11
Stand interne competitie	12-13
Uit de NOSBO competitie	13
Uit de interne competitie	14
Uit het toernooi van Hoogeveen.	15
Schaakactiviteiten van de FBI en de CIA	16
Competitiestanden en oplossingen Marsopgaven	17
Kerstpuzzels	18
Marsopgaven	20

Bestuurssamenstelling en speellokaal

Voorzitter	B.Koole	L.Henriëttestraat 42 A	3134434
Secretaris	P.H.Wilhelm	Noorderstraat 17, Hoogezand	0598-392672
Penningmeester	T.F.Ebels	H.Swarthlaan 116	5259045
GIRO 967038 t.n.v. penningm.	Staunton	Groningen	
Interne competitieleider	J.A.Hovius	Schubertstraat 24	5270729
Jeugdleider	B.Koole	Louise Henriëttestraat 42A	3134434
Redacteur/materiaalcommissaris	P.R.Dijkhuis	Westerse Drift 68, Haren	5349355
Multi Functioneel Centrum		P.C.Hoofllaan 1 9721 JM	5254388
De Wijert/Helpman			

Tel. no. voor opgave interne competitie vanaf 19.15 uur. 06/21426023 en 06/12218730

Internet adres: www.sgstaunton.nl

E-mail adres; redactie@sgstaunton.nl

Jaarcontr. Senioren: € 72. Gastleden: € 43. Studenten: €55. Jeugdleden: €38. Donateurs: € 13
Schaakkalender.

Maandag 6 januari Snelschaakkampioenschap en Nieuwjaarsavond

Vrijdag 10 januari NOSBO beker. Haren – Staunton 2

Maandag 20 januari Roden – Staunton 2

Maandag 20 januari Staunton 3 – SISSA 3

Zaterdag 1 februari Staunton 1 - SISSA

Maandag 17 februari Staunton 2 – Delfzijl

Maandag 17 februari Eelde/Paterswolde – Staunton 3

Maandag 10 maart Staunton 3 – Assen 3

Dinsdag 11 maart Bedum – Staunton 2

Nieuw lid: . A.Börger, De Sitterstraat 16, 9721 EE, tel 5257625

Verhuisd: G.Tangarife, Kleine Appelstraat 15, 9712 TX

Van de redactie.

Een beschouwing van voorgaande jaargangen leert dat Staunton op weg is te worden tot iets als de voetbalclub Volendam in het verleden, d.w.z. afwisselend meedraaien in de staart van de eredivisie en de top van de eerste divisie. Dat geldt dan speciaal voor Staunton 1 en 3. Het derde wacht na 3 wedstrijden nog op de eerste punten, die er wel zullen komen, het eerste had gemikt op 4 punten na 4 wedstrijden, beslist geen te optimistisch uitgangspunt. De vierpunten wedstrijd tegen Groningen 3 ging echter verloren en uit de resterende 5 wedstrijden zullen minimaal 4 punten moeten worden gehaald. Mogelijk is het echter wel. Met het 2^e gaat het still-going-strong met 5 uit 3. De komende wedstrijd tegen Roden zal duidelijkheid geven. Het volgende clubblad verschijnt op maandag 10 maart. Kopij uiterlijk inleveren op 3 maart

Bestuursmededelingen/Diversen.

Nieuwbouw BSV.

Begin 2003 zal het gebouw worden opgeleverd. De verwachting is dat wij omstreeks 1 maart terugkeren. De officiële opening zal in mei zijn en het is de bedoeling dat dit ook met een door ons georganiseerd schaaktoernooi gepaard zal gaan waarvoor dan wel financiële middelen moeten komen want eventuele bijdragen uit eigen middelen zullen zeer beperkt zijn.

Contributies/Donaties

Diegenen die nog niet aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan vinden in dit clubblad een aanmaning om zulks zo spoedig mogelijk te doen. Donateurs die op 1 maart nog niet hebben betaald worden geacht het donateurschap niet meer op prijs te stellen en worden van de verzendingslijst van het clubblad afgevoerd

Toernooiboek Koningsgambiet

Door bijzondere omstandigheden kan het boekje niet meer in december gereed komen en worden uitgereikt tijdens Groningen-Open.

Snelschaakkampioenschap en Nieuwjaarsavond op maandag 6 januari.

Dit jaar zijn er enige wijzigingen t.o.v andere jaren die verband houden met de locatie. Consumpties zijn voor persoonlijke rekening; er wordt in de pauze door Staunton een hapje aangeboden. Er zal in verband met bovenstaande geen inleggeld verschuldigd zijn. De pauze is gepland om 22.15. uur. Indien de zangvereniging accoord gaat (zij stoppen als regel om ca 22 uur) houden we de pauze in de grote zaal en er zal dan een kort muzikaal programma worden aangeboden door Henk Davids (bas), aan de vleugel begeleid door Poppe Dijkhuis. Uitgevoerd zullen worden: Non piu andrai, aria van Figaro uit de Bruiloft van Figaro van Mozart en Die Forelle van Schubert. Indien de tijd het toelaat zal nog een toegift volgen.

In verband met de sluitingstijd en de ingelaste pauze is een goede planning van belang. De bedoeling is te starten om 20.00 uur precies met gelijkwaardige zeskampen of achtkampen die op basis van de laatste ranglijst worden ingedeeld. In ieder geval gaan de 2 besten door naar de finale. Het kan dus zijn dat de pauze tijdens de finaleronden wordt gehouden. Wie om 19.30 uur aanwezig is of zich van tevoren telefonisch heeft aangemeld kan rekenen op deelname. Opgave reeds mogelijk bij Jan Hovius en Poppe Dijkhuis tijdens Groningen-Open.

KNSB competitie Wederom een zware thuisnederlaag 5½-2½ tegen Philidor 2.

Het leek enigszins op een herhaling van de wedstrijd tegen Drachten. Ook hier kregen we weer kansen en valt het niet moeilijk om met honorabele argumenten naar een 4-4 resultaat te redeneren. Opvallend was dat de punten op andere plaatsten werden behaald, waarbij het volledig falen van de top in het oog springt. Gonzalo werd ook nu weer op een pijnlijke nederlaag getrakteerd. We geven vanwege het leerzame karakter het eerste deel. De rest is meer iets voor het clubblad van Philidor. (Alle partijen staan overigens op hun web-site) Theo kwam er deze keer met de witte stukken ook niet aan te pas. Hij moest het tegen het Hollands opnemen, Leningrader variant en reeds na de 10^e zet staat zwart al erg plezierig, aldus bovengenoemde web-site en na een misser op de 15^e zet is het eigenlijk al voorbij. Joop Hummel blunderde direct na de opening in een normale koningsindiër (14..d6-d5 ging echt niet, 15.cxd5, cxd5; 16.e5, paard moet van f6 weg en daarna Pxd5) maar kreeg opeens een tactische tegenkans waarmee hij minstens de stand gelijk trok. Vijf zetten later beging hij echter met nog weinig tijd op de klok opnieuw een misser en toen was het over en uit. Overtuigt U elders in dit nummer. Aan de borden 4 en 5 werden door Yeb en Menno met goed en rustig (!) positiespel goede overwinningen behaald. Vooral voor Menno moge het een stimulans zijn. Hij beheerste zich door in een konings-indische opstelling waarin wit het centrum niet had dichtgeschoven geen f5 maar f6 te spelen hoewel hij dat 2 zetten later toch niet kon laten maar het antwoord exf5 was fout en toen kwam zwart aan het roer. Paul Wilhelm zette met wit het konings-indisch vierpionnenspel op het bord in zijn scherpste vorm, met cxd5 en e5 en dat is een buitengewoon gevaarlijk wapen. De twee voorgaande nederlagen hadden echter wel het moreel aangetast en om een derde nul te vermijden was hij tot het sluiten van de vrede bereid, ongetwijfeld in gewonnen stelling. Piet deed in een bekende variant van het Frans zo'n 15 bekende zetten maar toen hij zelf echt moest gaan schaken deed hij het in kritieke stelling vrij snel verkeerd en kwam er niet meer aan te pas. Jan speelt met wit altijd erg braaf, dat leverde tot nu twee remises op maar deze keer doorbrak hij de grens van braaf naar passief en te weinig ondernemend en het werd vooral daarom een echte nul. De individuele uitslagen:

G.Tangarife	- O.Schriemer	0-1	M.van Steenis	- E.Heidinga	1-0
T.F.Ebels	- D.Stavast	0-1	P.Wilhelm	- E.Wind	½-½
J.Hummel	- H.Boersma	0-1	P.W.Mulder	- C.Kuiter	0-1
Y.Blom	- G.Winkel	1-0	J.van der Ploeg	- S.de Jong	0-1

Gevolgd door een pijnlijk verlies met 5-3 tegen Groningen 3

Na drie uur spelen leek het allemaal zo florissant. Yeb en Joop hadden in 20 zetten gewonnen, Theo en Paul hadden voor twee halfjes gezorgd en de stellingen van Menno en Piet moesten toch zeker 1½ punt opleveren. Gonzalo en Jan stonden minder maar twee nullen zou toch wel tegenvallend zijn. Het werden 4 nullen en wanneer we redeneren met twee benen op de grond kwam dat doordat onze tegenstanders, een aardig jeugdteam, met ons oud-jeugdlid Sander Velema aan het eerste bord, dat laatste uur beter schaakte dan Staunton. Na de tijdcontrole kon men het al zien aankomen, Bij de stand 3-3 stond Piet verloren en aan het bord van Menno was het allerm minst duidelijk. De begrijpelijke winstpoging bleek ongemotiveerd en in zo'n geval waarin het gaat of de witte kansen op de ene vleugel of de zwarte op de andere de doorslag geven kost dat niet een half maar een vol punt. Gonzalo moest voor de derde keer in het stof bijten, natuurlijk voor hem zelf wel het meest teleurstellend. Het Zuid-Amerikaanse vuur van vorig jaar ontbreekt enigszins maar een tijdelijke vormcrisis komt ook bij lui uit andere werelddelen voor, volgend jaar d.w.z. in 2003 beter! Voor Jan geldt voor zover Uw verslaggever dat kan beoordelen een herhaling van het vorige verslag. De individuele uitslagen.

S.Velema – G.Tangarife	1 - 0	W.Welling – M.van Steenis	1 - 0
J.J.Groenewold – T.F.Ebels	½ - ½	J.F.Rietman – P.H.Wilhelm	½ - ½
A.Castellani – Y.H.Blom	0 - 1	E.Zuiderweg – J.van der Ploeg	1 - 0
C.J.Rupert – J.Hummel	0 - 1	K.Soerdjan – P.W.Mulder	1 - 0

KNSB beker.

Sterke tegenstand vanuit Kollum. Staunton – De Twee Kastelen 2-2, snelschaken (3-1)*.

G.Tangarife – M.K.de Vrieze	0-1 (0-1)*	Y.Blom – H.Kemperman	1-0 (1-0)
T.F.Ebels – S.de Hoop	0-1 (1-0)	J.Hummel – L.Nicolai	1-0 (1-0)

Er waren vluggertjes nodig om deze voorronde te overleven en nu bekeren we verder tegen Hardenberg die gelukkig ook op bezoek komt. In ieder geval mogen ze ons dankbaar zijn dat ze niet op een door-de-weekse avond helemaal naar Kollum moeten. Bij de tijdcontrole na 35 zetten zag het er naar uit dat de zaak beklonken was maar Gonzalo en Theo lieten zich beide flessen al moet gezegd worden dat hun tegenstanders enig initiatief hadden en dat weegt erg zwaar wanneer je een kwartier hebt voor de rest van de partij. Goede verdediging vergt meer tijd dan wanneer je zonder risico dan hier en dan daar een pionnetje kan aanvallen. Bij het vluggeren ging het vlot. Gonzalo stond mat maar de vlag van zijn opponent was wel gevallen. Overigens alle hulde voor de tegenstand uit Kollum!

NOSBO competitie.

Ten Boer – Staunton 2 4-4. (Henk Seijen)

Wedstrijden tegen Ten Boer zijn altijd vol verrassingen. Denk aan het uitschakelen in de bekerwedstrijd van Staunton (1) vorig jaar, terwijl dit jaar Staunton (2) ze in deze wedstrijdscategorie de baas bleef. En nu dus in de reguliere competitie tegen elkaar. Twee wedstrijden waren er vooruit gespeeld, Poppe Dijkhuis en Hans Lührman hadden verloren resp. gewonnen. Een nog open begin dus.

Vrij snel moest Henk Seijen in remise berusten. Hij kreeg het steeds weer moeilijk te bestrijden Scandinavisch tegen zich en wist niets uit de opening te halen, sterker nog hij dreigde in het nadeel te komen, maar kon vluchten in een vastgelopen stelling met ongelijke lopers. Leo Damen won in de opening een pion, maar durfde uit koudwatervrees niet door te zetten. Net toen een gelijke stand op het bord kwam, trapte zijn tegenstander in het laatste valletje, verloor een kwaliteit en deed geen goede zet meer. Dick Hummel was een ingewikkeld middenspel zonder dames aangegaan, waarin hij er in slaagde twee stukken voor een toren te veroveren, maar met dreigingen van zijn tegenstander op de damevleugel om pionnen te winnen en op de duur door te lopen. Dick manoeuvreerde echter onbevreesd met al zijn stukken tegen de zwarte koning en kon deze in een matnet krijgen. Jan Hovius en ook Jeljer Dijkstra kwamen beiden vanaf de opening onder druk te staan. Hun tegenstanders wisten deze druk bekwaam in stand te houden en ondanks ingenieuze pogingen, m.n. van Jeljer moesten beide capituleren. Toen hing alles af van de partij van Henk Davids. Er stond een toreneindspel op het bord met Henk een pion voor die hij in het middenspel in de wacht had gesleept. Zijn tegenstander verdedigde zich actief en dreigde zwarts stelling binnen te dringen. Na lang nadenken vond Henk als antwoord de schitterende zet ...a5, hetgeen resulteerde in een witte vrijpion op de a-lijn onder controle gehouden door de zwarte toren aan de achterkant (!), die -ook niet onbelangrijk- zwarte vrijpionnen op de e- en f-lijn ondersteunde, geheel zoals het moet. En toen kwam het vermaledijde uitspelen met beperkte denktijd. Zulke eindspelen eindigen vaak met promotie wederzijds en wie wint er dan? Dat was nu niet meer te overzien en in lichte chaos kwam er uiteindelijk remise tot stand. Jammer.

De individuele uitslagen:

K.G.Dijkhuizen – L.J.A.Damen	0-1	J.Timmer – D.Hummel	0-1
R.C.Kroon – P.R.Dijkhuis	1-0	J.A.Pilon – J.A.Hovius	1-0
P.A.Prins – H.G.Seijen	½-½	J.Kroon – H.Lührman	0-1
P.J.Beetsma – H.Davids	½-½	M.Berends – J.A.Dijkstra	1-0

Staunton 2 – Z! 2 5-3

De verwachte zege bleef niet uit maar er moest door tegenvallers aan de borden 2 en 7 nog wel voor gewerkt worden. Hans verwisselde twee zetten en dat resulteerde in stukverlies in plaats van het tegengestelde. En ook aan bord 2 gingen de zaken plotseling niet meer naar wens. Een zet te laat met de witte aanval op de koningsvleugel, de matzet kwam niet aan bod en zwart kon materiaalwinst boeken en daarna het mat verhinderen. Gelukkig was daarmee het leed geleden. Leo stond na de opening allerberoerdst maar redde zich er uit. Dick Hummel bleef op 100% door weer een fraaie overwinning op oud-clubgenoot Hans Serrier. Henk Seijen liet in de verlenging een halfje liggen in een toreneindspel maar dat was niet meer van essentieel belang. De individuele uitslagen:

L.J.A.Damen – L.Taelman	1-0	B.Kruisinga – R.Reuvers	½ - ½
P.R.Dijkhuis – R.Broekman	0-1	D.Hummel – D.Zuurhoff	1 - 0
H.G.Seijen – J.Vegt	½ - ½	H..Lührman – E.Draaisma	0 - 1
B.Koole – H.Serrier	1 - 0	J.Dijkstra – J.de Groot	1 - 0

Staunton 3

Staunton 3 – Unitas 5 2½ - 5½

J.J.A.Mooij – D.Warmelink	0-1	T.Rellum – J.Batterink	0-1
J.Hovius – B.Drolinga	½-½	M.Swemmer – M.Mensink	1-0
H.Bloem – Y.Visser	½-½	U.Groeneveld – G.Pelikaan	0-1
R.Jacobs – F.Steggink	0-1	D.Rietveld – J.Achterhof	½-½

Middelstum tegen Staunton 3: 6 - 2. *Jan Hovius.*

Van tevoren had ik ons kansrijker ingeschat dan de uiteindelijke cijfers die aan het einde van de woensdagavond op papier stonden.

Met Dick Rietveld als invaller van onze kopman Hans Mooij zouden we met acht man afreizen naar Middelstum. Echter bleek op het laatste moment Jaap Hettinga ziek.

Desondanks begonnen we vol goede moed aan de wedstrijd in het rustieke plaatsje Middelstum in de Herberg in de Valk.

De reglementaire overwinning gunden we aan J. Bol, Middelstum's eerste bordspeler. Helaas niet het enige punt dat we die avond aan Middelstum gaven.

Het bleek een avond van korte partijen en voor half twaalf waren we klaar. Gelukkig hadden zowel Marijn als Uldrik gewonnen, zodat er nog twee redelijk tevreden Staunton 3 schakers naar huis gingen.

Volgens kenners hebben we nu de sterkste tegenstanders gehad en moet er dan ook vanaf nu geogst worden.

Hieronder de individuele uitslagen.

1. J. Bol reglementaire overwinning	2. H. Wubs - J. Hovius 1-0
3. H. v/d Bogaard - M. Swemmer 0 - 1	4. A. Riepma - R. Jakobs 1 - 0
5. J. Mostertman - J. Schlunke 1-0	6. F. Riepma - T. Rellum 1 - 0
7. J. Naaijer - D. Rietveld 1 - 0	8. S. de Vries - U. Groeneveld 0 - 1

Uit Stauntons historie.

Jan Haijer. Staunton's oudste nog actieve oud-lid. Momenteel spelend in Caïssa te Hoorn.

|Kinderen van Caïssa (deel 1)

Dat actieve moet er wel bij want reeds in 1938 werd Klaas Boer, momenteel wonende aan de Helperbrink, lid van Staunton. Hij stapte ruim 30 jaar geleden over naar het bridgen maar heeft enkele jaren geleden zijn schaakherinneringen die voor ons van belang zijn overgedragen. Jan Haijer is niet, zoals de generatie Davids "aangestoken" door het Staunton toernooi 1946 maar door het AVRO toernooi 1938 waarvan de 4^e ronde werd gespeeld in Groningen, ook in de Harmonie. Jan Haijer is momenteel tussen de 75 en 80, iets jonger dan Wellner. In die ronde stonden de partijen Euwe-Fine, Capablanca-Botwinnik, Flohr-Aljechin en Keres-Reschewski op het programma. Hij herinnert zich dat de slechte verhouding tussen Capablanca en Aljechin duidelijk merkbaar was. De eerste gedroeg zich als een gentleman, de laatste bepaald niet.

Kort na de oorlog werd hij lid van Staunton en in 1946, tijdens het Staunton toernooi, was hij demonstratie manager, een functie die hij zelf bordenjongen noemt. Deze functie maakte het hem gemakkelijk om de handtekeningen van de spelers te verzamelen hoewel dat soms toch ook moeite kostte. Zo weigerde Bernstein waarop Tartakower hem meedeelde dat hij het juiste moment moest afwachten, na afloop van een gewonnen partij. Die kans deed zich voor na zijn overwinning op Kotov middels een schitterende mataanval. Toen was het: *Natürlich mein Jungen bekommst du auch mein Autograph. Habe ich nicht hier den Schönheitspreis verdient!? Meines Erachtens, ja* was het diplomatieke antwoord maar die beloning kreeg hij niet, hoewel er zelfs drie van deze prijzen werden uitgereikt. (Zoals men kan lezen op onze internet-site is die prijs, een zilvervos, er tijdens het proces tegen Prins door diens advocaat nog bijgesleept om de hoogte van de schadevergoeding op te drijven want die had iedereen, dus ook Prins, kunnen winnen en de waarde van die prijs zou meer dan f 1000 zijn)

Jan Haijer vertelt dat hij na de uitreiking van die prijzen toch maar bij Bernstein uit de buurt bleef. Nu vragen schoonheidsprijzen om ruzie, de jury keek kennelijk naar de hele partij, maar dat hij werd gepasseerd verbaast anno 2002 ook de objectieve toeschouwer. Die bekroonde partijen Szabo - Lundin, Guimard - Euwe en Yanofski - Botwinnik hebben geen enkele top-100 gehaald van partijen uit de schaakhistorie maar wanneer we zoals tegenwoordig in de wetenschap gebruikelijk is, een citaten index zouden hanteren, dan heeft het slot van de partij Bernstein-Kotov reeds het predikaat onsterfelijk.

Jan Haijer heeft het na de oorlog nog tot het eerste team van Staunton gebracht maar dat was slechts van korte duur. Hij herinnert zich dat het een erg "geleerd" team was, waarin Bunt en hij resp. aan het eerste en tiende bord de jongens van de gestampte pot waren. Dat moet omstreeks 1948 geweest zijn. Dat team staat blijvend in zijn geheugen gegrift. Het waren Bunt, Scholtens, Scheffer, Heeres, Kremer, Bartstra, de Graaf, Westendorp Boerma, Mensch en Haijer.

In 1975 vertrok Jan Haijer die lange tijd behoorde tot de vaste kern van Staunton 2 naar Hoorn omdat zijn werkterrein zich verplaatste naar Amsterdam, waar hij een zaak had overgenomen.

Natuurlijk was hij er in 1996 weer bij. Toen hij Denker wederom benaderde voor een handtekening was diens reactie: *My God, you again* en hij toonde direct de foto in het toernooiboek waarop Jan Haijer staat afgebeeld.

NOSBO beker.**Bekerhouder Ten Boer verslagen**

Het optreden van Staunton in de NOSBO-bekercompetitie heeft nooit veel om handen gehad. Om de een of andere reden is het altijd een hels karwei om een compleet en speelgerechtigd team af te vaardigen. Bij ons ligt de nadruk op sportief succes nu eenmaal in de externe competitie. Voor verenigingen als Ten Boer, Delfzijl of Middelstum ligt dat anders. Om een KNSB-waardig team samen te stellen hebben zij te weinig kwaliteit in huis vooral op de lage borden, maar met slechts vier spelers kunnen zij grotere clubs uit de stad prima partij bieden. Het is daarom niet verbazingwekkend dat Ten Boer vorig jaar met de beker aan de haal ging onder meer ten koste van het eerste team van Staunton. Met de delegatie die dit jaar tegen Ten Boer in de eerste ronde moest uitkomen zou het slecht aflopen was de algemene teneur. Voor teamleider Jan Hovius een extra motivatie om een opstelling te maken die ons de meeste kansen bood. Tegen het ratinggeweld op de eerste twee borden mochten Richard Jacobs en Jan Hovius proberen een halfje of meer te halen. De onderste twee borden kwamen voor rekening van Bauke Koole en Jelger Dijkstra. Jelger speelde een keurige positionele partij en profiteerde optimaal van de zwaktes in de stelling van zijn tegenstander en haalde bekwaam het punt binnen. Het verschil in rating tussen Richard en zijn tegenstander was te groot en hij werd vrij snel tot opgave gedwongen. Jan stond slecht maar niet verloren, heel voorzichtig mocht hij aan remise gaan denken. Bauke speelde een opmerkelijke partij met als hoofdrolspeler de dameloper op c1, die zich van schlemiel tot een geweldenaar ontwikkelde.

Bauke Koole - Piet Beetsma

Commentaar van de witspeler.

1.e4 e6

Henk Seijen geeft deze zet een vraagteken en terecht; de pion blokkeert de loper op c8. Zwart kan er nog dame-indisch van maken maar dat komt er bijna nooit van.

2.d4 d5 3.Pd2 c5 4.exd5 exd5

Bevrijd de loper alsnog.

5.Pf3 Pc6 6.dxc5

Niet goed, het is gebruikelijk deze pion te nemen nadat zwart de loper op f8 verplaatst heeft. Nu krijgt de tegenstander een tempo cadeau.

6...Lxc5 7.Pb3 Lb6 8.Le2 Pge7 9.Lg5 f6 10.Lf4 0-0 11.0-0 Pg6 12.Lg3? 12...f5! 13.h3 f4 14.Lh2

Optimisten zullen zeggen dat de f-pion op den duur een doelwit wordt van de verborgen loper op h2.

14...Lf5 15.Pfd4

Het paard op b3 had beter naar d4 gekund maar ik wilde mijn loper naar f3 spelen om d5 op de korrel te nemen, een rampzalig plan zou later blijken.

15...Ld7 16.Lf3 Dg5! 17.Pe2

De stelling is al niet goed meer voor wit. De laatste zet is al een noodgreep.

17...Pe5!

Een fantastische paardmanoeuvre. Zwart geeft d5 op, zet zijn koning veilig en gaat rustig zijn stukken tegen de zwakke witte koningsstelling mobiliseren. (*goed is ook eenvoudig 17...Lxh3 – redactie*)

18.Lxd5+ Kh8 19.Kh1 Tad8!?

Zwart begaat hier een vergissing, 19...f3 moet winnend zijn. Zie diagram 1. Je tegenstander zal Joop Hummel of Menno van Steenis heten met wie het in dit soort stellingen kwaad kersen eten is. Ik geef hier geen varianten maar laat het aan de lezer over gehakt van de witte stelling te maken.

20.Dc1

Nu kan f3 niet meer. (*maar dat wil niet zeggen dat de witte stelling erop vooruit is gegaan – redactie*)

20...Lb5!

Fascinerend gespeeld, zwart erkend zijn fout met 19...Tad8 en verplaatst het spel opeens naar de

damevleugel waar wit ook niet tot tegenspel kan komen. (19..Tad8 is m.i. een uitstekende zet – redactie)

21. c4 Pd3?

Dit wint een kwaliteit ten koste van een zeer goede stelling en is daarom helemaal fout. Zwart had hier 21...Txd5 moeten spelen. Wit kan onmogelijk de toren terugslaan; na 22.cxd5 Lxe2 23.Te1 Pd3 24.Dc2 Pxf2+ gaat wit mat en op 22.cxb5 is wit allerm minst uit de problemen.

22.Dc2 Pxf2+ 23.Txf2 Lxf2 24.Ped4 Lxd4 25.Pxd4 Ld7. Zie diagram 2.

Mijn computer vond hier 25...Lxc4! Een prachtige zet die de wedstrijd opnieuw in zwarts voordeel had moeten beslissen. Na 26.Pe6 speelt zwart 26...Dxd5 wat een stuk wint, na 26.Lxc4 valt het paard op d4 en op 26.Dxc4 volgt ook 26...Dxd5 met pionwinst en behoud van aanval. *(de bij de 19^e zet genoemde corifeeën hadden volgens mij die zet achter het bord wel gevonden; waarom trouwens geen 24.Pe2-c3 i.p.v. Pe2-d4 waarmee beide zwarte lopers staan aangevallen – redactie)*

26.Pf3 Df6 27.Lg1 Df5 28.Dc3 Lc6.

Met een begrijpelijk remise-aanbod. Mijn tegenstander had hier nog vier en ik nog zo'n acht minuten op de klok en voor het eerst in de wedstrijd stond wit beter. Jeljer die naast mij zat had ik zien winnen en ik had Richard al vrij vroeg in de avond zien verliezen maar hoe Jan Hovius ervoor stond was mij onduidelijk. Ik nam aan dat hij had gewonnen vanwege de plotselinge oploop rondom zijn tafel: het teken van een verschrikkelijke blunder. Jan praatte bovendien met zijn tegenstander die een verslagen indruk maakte. Ik dacht dus dat ik het remise-aanbod kon aannemen maar zeker was ik er niet van. Het bleek dat Jan definitief het punt had gedeeld door vlak voor de tijdcontrole lang te rokeren en dat had heel Ten Boer gemist vandaar de consternatie. Ik mocht het remise-aanbod dus niet aannemen.

29.Ld4 Lxd5?

Een afzichtelijke blunder in tijdnood. Zwart heeft duidelijk de controle over de stelling verloren.

30.Lxg7+ Kg8 31.cxd5 Tf7 32.Lh6

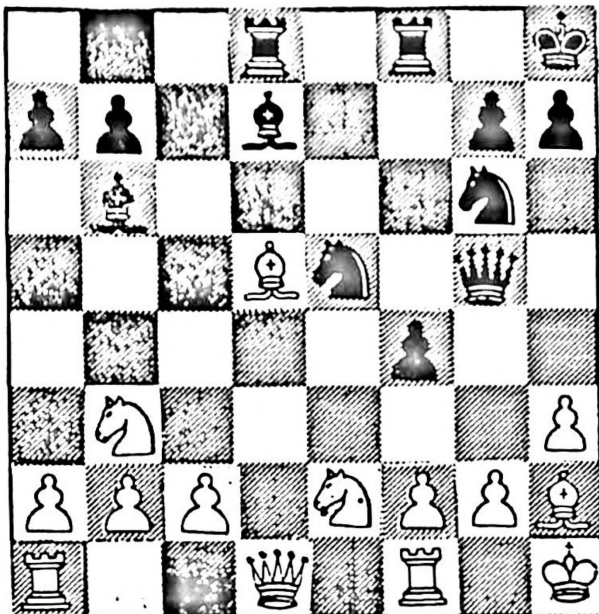
Ten Boer had zich inmiddels rondom ons bord verzameld. Zij geloofden hier nog in een goede afloop omdat ik verzuimde een kwaliteit terug te nemen. Ik moet bekennen dat ik niet eens heb overwogen de geweldige loper te ruilen voor de matige toren op f8. Dat zou tot een overzichtelijk eindspel hebben geleid waarbij de slechte positie van de witte koning zwart ruime compensatie voor de extra pion op d5 biedt. Mijn opponent was vrijwel door zijn tijd heen, dus stukken op het bord houden en complicaties scheppen.. Helemaal zonder gevaar was dat niet omdat ook ik in tijdnood verkeerde.

32...Df6 33.Db3 Pe5? 34.Lg5

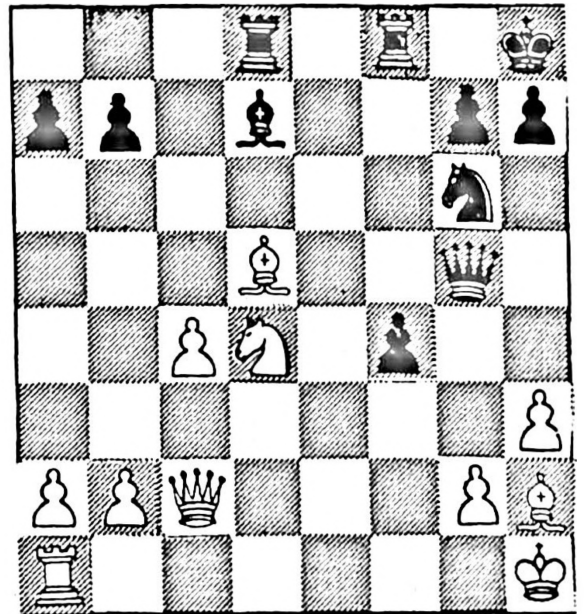
Uitgerekend de dameloper die wit in het onheil stortte beslist de wedstrijd.

34...Dg6 35.Lxd8 Pxf3 36.Dxf3 Tf8 37.La5 Te8 38.Lc3 Te3 39.Dxf4 Te8 40.Tf1 en zwart overschreed de bedenktijd.

Stelling 1. Na 19..Ta8-d8

Stelling 2. Na 25..Lb5-d7

Uit de KNSB competitie

O.Schriemer (Philidor 2) – Gonzalo Tangarife

1. d4,Pf6; 2. Lf4,d5; 3. e3,e6; 4. Ld3,Ld6; 5. Lxd6.Lxd6; 6. Pd2,c5; 7. c3,Pc6; 8. f4,0-0? Dit verliest natuurlijk niet de partij maar in deze opening die minder onschuldig is dan het lijkt is het beter om direct met b6,Lb7 en Pe4 te vervolgen en de mogelijkheid van 0-0-0 achter de hand te houden. De aanval die nu komt heet sinds Hastings-1895 de Pillsbury attack. 9. Pg3,b6; 10. Pe5,Lb7; 11. 0-0,De7; 12. Df3,g6? Dit kan de stelling niet meer hebben zonder zwarte loper 13. Dh3,Pxe5. Wanhoop. 14. fxe5,Pe4; 15. Lxe4,dxe4; 16. Tf6! Diagram 1. De partij werd beslist met de manoeuvre Ta1-f1-f4-h4 in combinatie met Dh6. Speelt zwart Tfc8 en Df8 dan wordt de pion op e4 geconsumeerd en is zwart ook kansloos.

Wit: Paul Wilhelm. Zwart: E.Wind (Philidor 2)

1. d4,Pf6; 2. c4,g6; 3. Pc3,Lg7; 4. e4,0-0; 5. f4,d6; 6. Pf3,c5; 7. d5,e6; 8. Le2,exd5; 9. cxd5,Te8; 10. e5. Het scherpste in dit 4-pionnenspel van het Konings-indisch. Rustiger is 10. Pd2. 10..dxe5; 11. fxe5,Pg4; 12. Lg5,f6; 13. exf6,Lxf6; 14. Dd2,Lxg5; 15. Dxc5,Db6. Op dit moment minder goed. De theorie geeft hier nog 15..Lf5 als sterker. De tekstzet wint geforceerd een kwaliteit maar dat is hier niet zo belangrijk. 16. 0-0!,Pe3. Beter dan de kwaliteitswinst door 16..c4+; 17.Kh1,Pf2+. 17. Lb5,Ld7; 18. Pe5?!. Hier kwam 18. Tae1 in aanmerking want dan kan zwart moeilijk de kwaliteit nemen vanwege Txe8. Op 18..c4 kan dan Tf2 volgen. 18..Pxf1; 19. Txf1,c4+; 20. Kh1,Dd6! Goed gezien. Stukwinst op b5 zit er niet in vanwege Pxc6. Ook nemen op e5 en daarna op b5 is verboden op straffe van mat op f8. 21. Pf7? Doelbewuster 21. Pg4 met behoud van een krachtig initiatief. 21..De7; 22. Ph6+,Kg7; 23. Pf7,Kg8; 24. Lxc4. Keert terug op het rechte pad. 24..Dxc5; 25. Pxc5,Lf5. Hier was 25..h6 beter. 26. d6!,Kg7.Zie diagram 2.. 27. g4?! Ziet er sterk uit omdat de onderste rij wordt beveiligd en de toren naar f7 kan. Algemeen was men van oordeel dat hier 27. Pd5 eenvoudig won. In ieder geval is dat na 27..Pa6! 28. Lxa6,bxa6; 29. Pc7,h6! niet zo duidelijk. 27..Lxg4; 28. Tf7+,Kh6; 29. h4,Th8; 30. Kh2,Pd7. Beter 30..Pc6. 31. Te7,Tae8; 32. Pf7+,Kh5; 33. Pxc8 en zwart accepteerde uiteraard het remiseaanbod van wit. Na 33..Txc8; 34 Lb5 of 34.Kg3 staat wit gewonnen maar de vlag was bijna in top.

H.Boersma (Philidor 2) – Joop Hummel

In diagram 3 gloorde na het gespeelde 26. Lc6? opeens weer hoop. Zwart benutte zijn kans met 26..Txd6!; 27. Dxd6,Dxd6; 28. exd6,Lxb2; 29. Tad1,Td8; 30. h3,Pf6; 31. Te2,La3; 32. d7. Diagram 4. Nu had zwart met 32..Kf8 of ook eenvoudig 32..Lxd7 een half punt zeker kunnen stellen maar in tijdnood werd hij slachtoffer van het röntgenstraal-effect en speelde 32..Lxh3?? Er volgde 33. Te8+ en wit won eenvoudig.

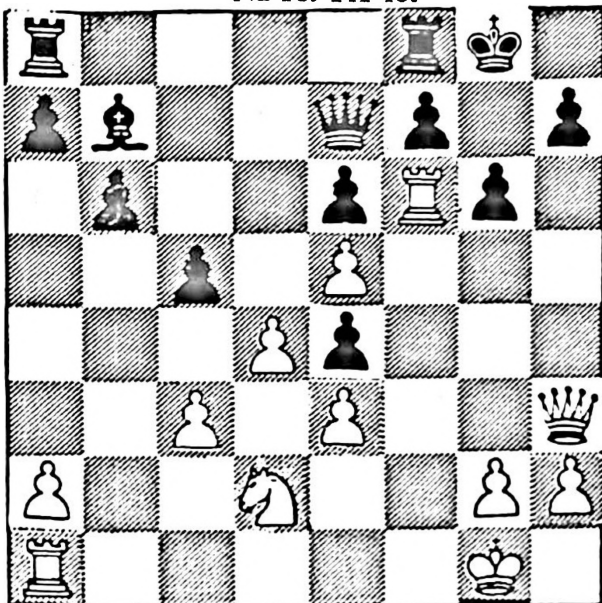
Yeb Blom – S.Castellano (Groningen 3)

1. c4,Pf6; 2. Pc3,e6; 3. Pf3,d5; 4. d4,dxc4; 5. e3,c5; 6. Lxc4,Pc6; 7. Lb5,Ld7; 8.dxc5,Lxc5; 9. 0-0,a6; 10. Ld3,0-0; 11. a3,Tc8; 12. b4,Le7; 13. Lb2,b5; 14. Tc1,g6?; Zoiets moet je niet doen als het nog niet nodig is. 14..Db6 gevolgd door Tfd8 en Le8 geeft een stevige stelling. 15. Pe4,Pxe4; 16. Lxe4,f5? Harakiri. Zie diagram 5. (16..Le8!) 17. Lb1,Lf6; 18. Lxf6,Txf6; 19. Dd6,De7?? Een blunder in slechte stelling. 20. Txc6. 1-0..

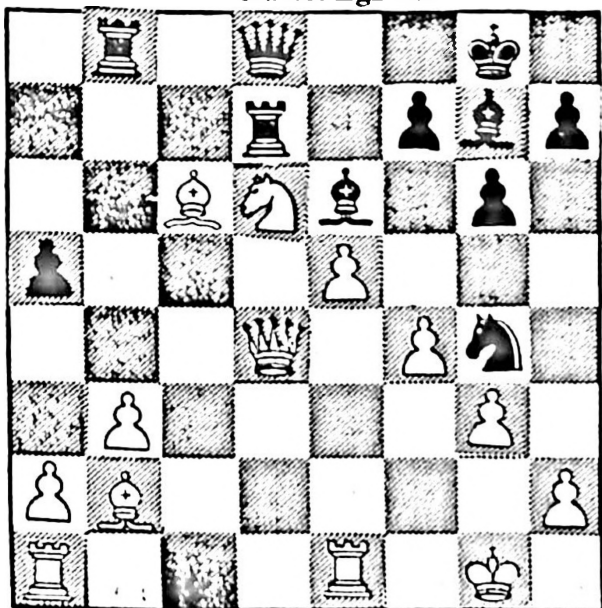
C.Rupert (Groningen 3) – Joop Hummel

1.d4,d6; 2. Lg5,g6; 3. e4,Lg7; 4. Lc4,Pf6; 5. f3,c6; 6. c3,Pbd7; 7. a4,0-0; 8. Dd2,d5 9. exd5,cxd5; 10. La2,e5! Na het planloze openingsspel van wit neemt zwart met een "petit combinaison" het heft voorgoed in handen. 11. Lxd5?,exd4. Natuurlijk. 12. cxd4,De8+; Diagram 6. 13. Le4,Pxe4; 14. fxe4,Dxe4+; 15. Pe2,Te8; 16. Pc3,Dxd4; 17. 0-0-0,Dc5; 18. Lf4,Pb6; 19. Dd6. Lijkt nog wat maar faalt op 19..Pca4; 20. Dxc5,Pxc5; 21. Pd4? Een blunder in verloren stelling. 21..cxd4. met stukwinst 0-1.

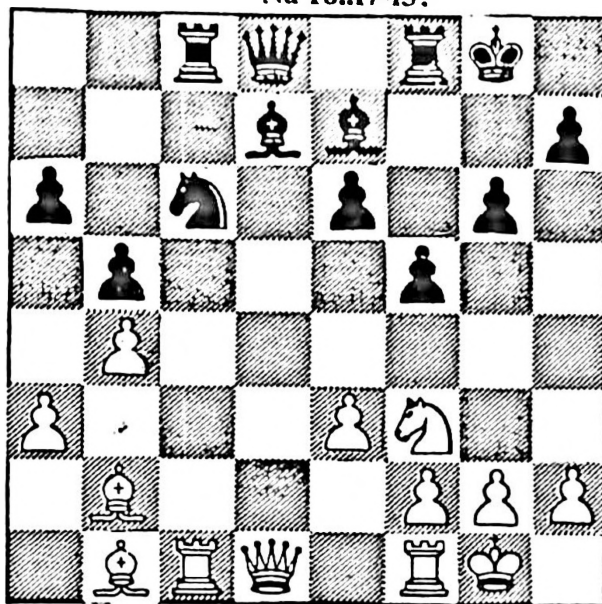
1. Schriemer (Philidor 2) – G Tangarifé
Na 16. Tf1-f6.

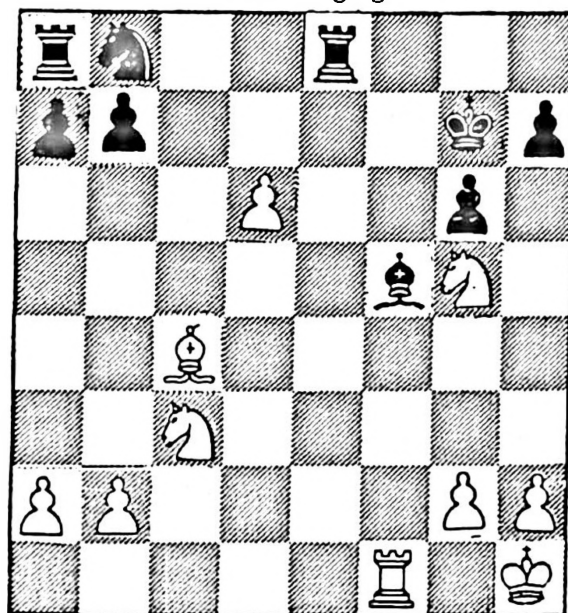
3. Boersma (Philidor 2) – J.Hummel
Na 26. Lg2-c6.

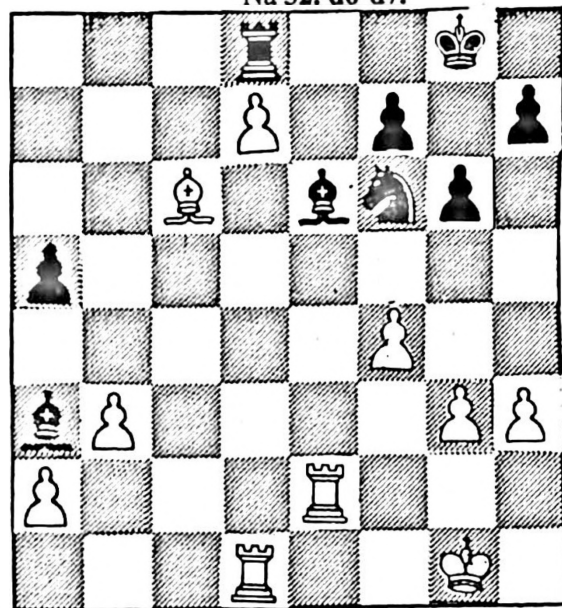
5. Y.Blom – Castellano (Groningen 3)
Na 16..f7-f5?

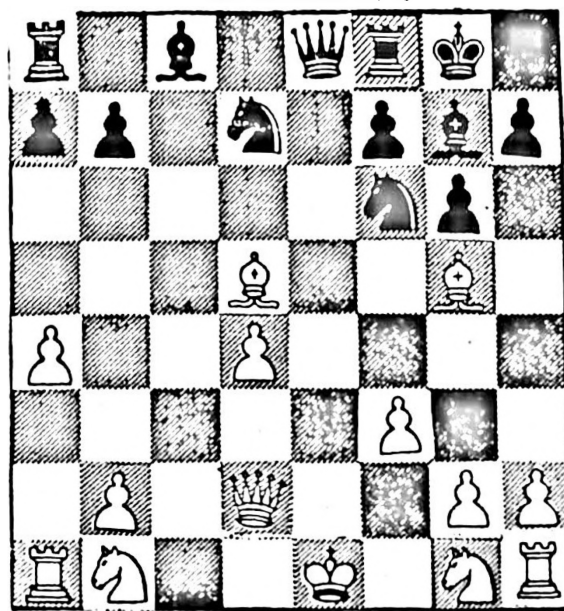
2. P.Wilhelm – Wind (Philidor 2)
Na 26..Kg8-g7.

4. Boersma (Philidor 2) – J.Hummel
Na 32. d6-d7.

6. Rupert (Groningen 3) – J.Hummel
Na 12..Dd8-e8+.

Rang	Naam	Saldo	#	+	=	-	Af	Bonus	
1	Blom	139	12	8	2	2		3	Ew
2	Steenis van	133	13	8	2	3		0	
3	Ebels	129	8	5	3	0	0	1	Ev
4	Seyen	129	11	6	3	2		2	Er
5	Romijn, B.jr	128	12	6	4	2		0	
6	Hummel, J	125	10	6	1	3		3	Ew
7	Romijn, sr.	123	11	6	2	3		0	
8	Dijkhuis	120	8	4	2	2		4	Ev(2x), V
9	Koole	120	9	4	3	2	0	3	Ew
10	Damen	118	3	3	0	0		3	Ew
11	Hovius	117	7	4	1	2		2	Er
12	Tangarife	116	11	6	0	5		1	Ev
13	Grashuis	115	7	4	1	2		0	
14	Terpstra	113	9	5	0	4		0	
15	Mulder	112	12	4	4	4	0	0	
16	Schreuder	110	2	2	0	0		0	
17	Vos	110	10	5	0	5		0	
18	Hummel, D	109	6	3	0	3	0	3	Ew
19	de Wit	109	7	2	3	2		2	V
20	Heuveln	109	9	4	1	4		0	
21	Wilhelm	109	13	3	6	4		0	
22	Lutter	108	8	3	2	3		0	
23	Bloem	107	1	1	0	0		2	Er
24	T. Westerman	107	3	2	0	1			
25	Tetteroo	107	3	1	2	0			
26	Valiente	107	7	3	1	3		0	
27	Popken	106	2	1	1	0			
28	Davids	106	6	2	2	2		0	
29	Delleman	105	1	1	0	0			
30	Hettinga	105	7	2	2	3		2	Er
31	Schlunke	105	8	3	1	4		1	Ev
32	Luhrman	104	0	0	0	0		4	Ew, Ev
33	Hollander	104	4	1	2	1		0	
34	Graafland	104	4	2	0	2			
35	Rellum	104	6	2	1	3		2	Ev,Ev

Correctie clubblad November.

Het betreft stelling 6, pagina 12/13. Zoals Erwin van Pelt opmerkt op het prikbord van onze internet-site wint 23. Da4 niet vanwege 23..Txd5, hetgeen hij achter het bord wel had gezien.

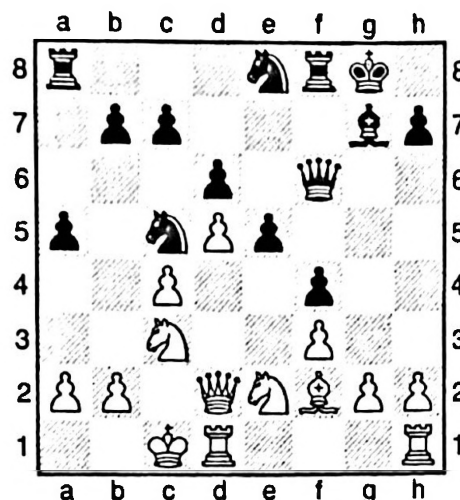
36	Kruisinga	104	6	2	1	3			2	Er
37	Swemmer	104	11	2	4	5			5	Er,Ew
38	Mooij	103	0	0	0	0			3	Er,Ev
39	R. Westerman	103	3	1	1	1				
40	Rietveld	103	10	3	1	6			2	Er
41	Dijkstra	102	7	2	1	4			3	Ew
42	Zwerver	100	4	1	1	2				
43	Jacobs	99	1	0	0	1			2	Ev,Ev
44	Meijer	99	3	1	0	2			0	
45	Jan vd Ploeg	99	11	3	2	6			0	
46	Wessels	98	2	0	1	1			0	
47	Valerio	97	1	0	0	1			0	
48	Rachid	97	1	0	0	1			0	
49	Hylkema	97	1	0	0	1				
50	Pastor	97	1	0	0	1				
51	Jelic	97	1	0	0	1				
52	van Rooijen	97	1	0	0	1				
53	Lodi	97	1	0	0	1				
54	Groeneveld	95	8	2	0	6			3	Er,Ev
55	N. Westerman	94	3	0	0	3				
56	Biewenga	94	4	0	1	3			0	
57	Brockema	94	4	0	0	4			0	
58	Staal	94	5	0	2	3			0	
59	Boerger	94	9	0	3	6			0	

Hierbij een fragment van de topscorer van het derde, Marijn Swemmer, die nu tweemaal achter elkaar met dezelfde opening wist te winnen (Saemisch). Het fragment komt uit de wedstrijd tegen Unitas 5.

Marijn Swemmer (1563) – Marcel Mennink (1458)

Uit de NOSBO competitie

Uit de wedstrijd Staunton 3 – Unitas 5

Zwart heeft net Df6 gedaan waarna wit de pionnenstelling kan verzwakken. 16. Lf2xc5-dxc5; 17. Pc3e4 - Df6e7; 18. Pe2c3-Pe8f6; 19. h2h4-a5a4; 20. a2a3-h7h6; 21. Tdg1-Pf6xe4; 22. Pc3xe4-Kg8h8; 23. g2g4-Tf8g8; 24. Dd2c2-Lg7f8 *Ta8a6 biedt meer mogelijkheden, dit verliest meteen*; 25. g4g5-h6h5; 26. Pe4f6-...en zwart geeft op. Een partij waarin Marijn sterk gebruik maakt van het zwakke verdedigen van zwart.

Nu hopen dat de overige team leden ook massaal met winnende diagrammen komen.

Uit de interne competitie

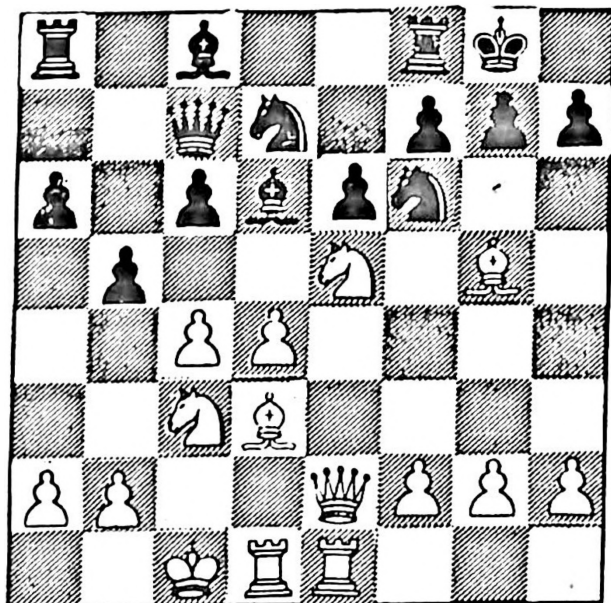
Henk Seijen – Gonzalo Tangarife

1. e4,d5; 2. exd5,Pf6; 3. d4,Pxd5; 4. c4,Pf6; 5. Pc3,e6? 6. Pf3,c6. Deze opstelling is te passief. Door de laatste 2 zetten te verwisselen had hij tenminste nog zijn loper naar g4 kunnen ontwikkelen. 7. Ld3,Ld6; 8. Lg5,Pbd7; 9. De2,Dc7; 10. 0-0-0,a6; 11. The1,b5 12. Pe5,0-0? Zie diagram 1. Wit heeft met voor de hand liggende zetten een mooie aanvalsstelling opgebouwd. De zwarte rochade vraagt om een koningsaanval maar er moest wel wat gedaan worden tegen de dreiging Pxf7, hetgeen had gekund met 12..Pb6. Wit staat dan wel prettiger maar er moet nog wel geschaakt worden voor het punt. 13. Pe4,bxc4? Capitulatie. De g-lijn mag absoluut niet open. 14. Pxf6,Pxf6; 15. Lxf6,gxf6; 16. Lxh7+. Niet moeilijk maar toch altijd nog bijdragend aan een goede nachtrust. 16..Kxh7; 17. Dh5+,Kg7; 18. Dg4+ en mat na Tel-e3-h3. 1-0.

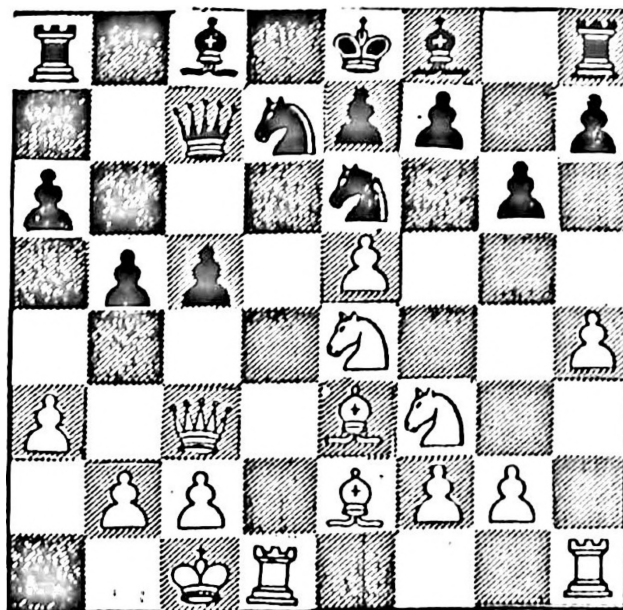
Wiert Vos – Paul Wilhelm

Zie diagram 2. Het is duidelijk dat men hier te maken heeft met een zwartspeler die in zijn maag zit met het antwoord op 1. e2-e4. Hij heeft zonder veel overtuiging 1..g6 gespeeld en na 17 zetten is zijn stelling rijp voor de sloop. Overigens is hij niet de enige. Ik hoor nog voor de vakantie M.v.S. na een mislukt seizoen in arren moede zeggen dat hij toch maar zou overgaan op de Pirc. Zoals we inmiddels hebben kunnen constateren is het bij een voornemen gebleven. Vanuit het diagram volgde 18. Pd6+,exd6; 19. exd6,b4; 20. axb4,Db6; 21. bxc5,Pdxc5; 22. Dxb8. Er moest natuurlijk wel even goed bekeken worden op welk moment het dividend moest worden geïncasseerd. 22..Da5; 23. Lxc5,Pxc5; 24. De5+,Le6; 25. d7+!,Kd8; 26. Df6+,Le7; 27. Dh8+,Kc7; 28. Dxa8 en na nog enkele zetten hield zwart het voor gezien. 1-0.

1

2

De sterkste schaker aller tijden.

Tot ons genoegen heeft de heer Biewinga, vroeger reeds lid van Helpman, de draad weer opgepakt en hij wist nog het antwoord op een typische vraag uit de jaren '50 van de vorige eeuw, namelijk wie de sterkste schaker aller tijden was. Of het antwoord afkomstig is van Euwe is mij niet bekend maar het luidde heel karakteristiek: wanneer je het schaken beschouwt als een strijd is het Lasker, wanneer je het ziet als een wetenschap Capablanca en wanneer je het ziet als een kunst Aljechin.

Het ESSENT toernooi te Hoogeveen. (2)

Hierbij nog een partij van Henk Seijen en een fragment uit een partij van Joop Hummel. Vergeet niet dat andere partijtje van Joop op pagina 10 na te spelen. Dat was een winstpartij zonder geluk of pech maar subtiel toeslaan op het juiste moment.

Wit: Henk Seijen. Zwart: Andries Mellema. Opmerkingen van de witspeler.

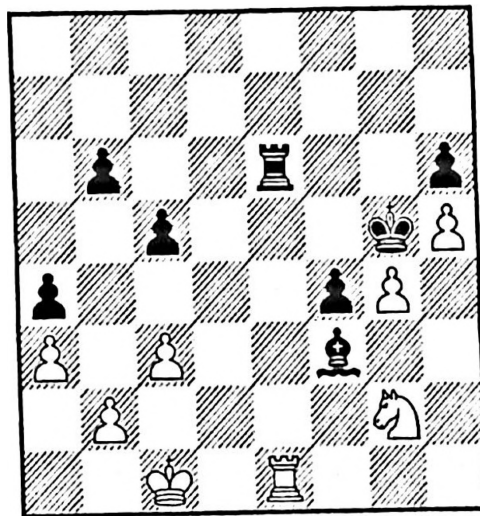
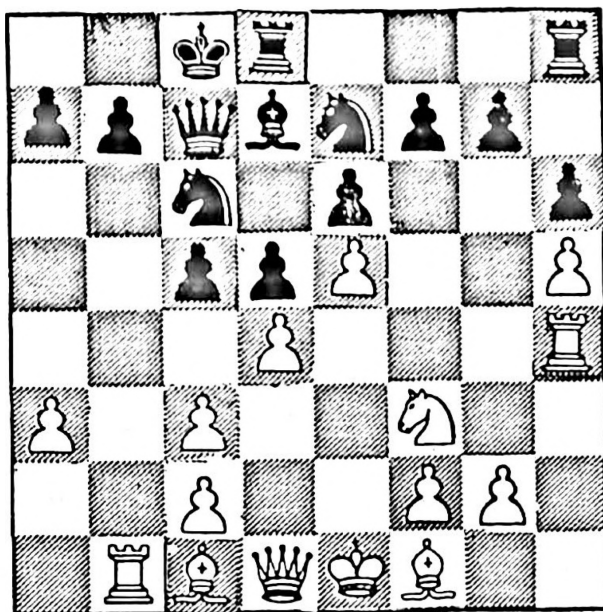
1. e4,e6; 2. d4,d5; 3. Pc3,Lb4; 4. e5,c5; 5. a3,Lxc3; 6. bxc3,Pe7,7. h4. De normale zetten zijn 7.Dg4 en 7.Pf3. Hier zien we de andere kant van het Frans: creëer spanning. Zwart heeft er zelfs zijn goede loper voor over om via c5 en f6 het centrum van wit aan het wankelen te brengen. Chaos zal zwart daarbij zo nodig niet uit de weg gaan. 7..Ld7; 8.Tb1,Dc7; 9.h5,h6; 10. Pf3,Pbc6; 11.Th4,0-0-0. Zie diagram 1. Een stelling die Menno van Steenis zal bevallen. Wit heeft beide torens ontwikkeld en zijn lopers op de achtergrond gehoude. Zwart heeft zijn koning op de damevleugel in veiligheid gebracht. Maar hoe gaat wit nu verder? Ik heb Fritz hier een nacht op laten puzzelen. Als beste wederzijdse zetten reeks produceerde hij: 12.Le2,f6; Lf4,Da5; 14.Tb5,Da4; 15.Txc5 met gelijk spel. Maar wat doe je op 15..b6? Dat heb ik niet laten uitzoeken. Als 12^e zet onderzocht Fritz ook Tg4,Lb5,Tf4 en Ld3 maar niet mijn zet. 12. a4. Overigens zou 12.Le2 niet bij mij opkomen, eerder 12.Lb5. 12..f6; 13. Lf4. 13.exf6 is ook niet prettig. 13..g5. 13..Da5 is beter. 14. exf6,gxf4; 15. fxe7. De chaos is voorbij. Wit is er zonder kleerscheuren afgekomen. De rest volgt zonder commentaar. 15..Tde8; 16. Dd2,cxd4; 17. cxd4,Txe7; 18. Lb5,e5; 19. dxe5,Pxe5; 20. Lxd7+. Weg is de slechte loper. 20..Dxd7; 21. Pxe5,Txe5; 22. Kf1,Dxa4; 23. Dc3+?,Dc4+; 24. Dxc4+,dxc4; 25. Txf4,Txh5; 26. Txc4+,Kb8; 27. Tbc4. ½-½ (Conclusie: 7. h4 origineel maar geen succes. Menno zou met een aanvalzet als 7. Dg4 ook wel kunnen leven, denk ik – redactie)

Wit: J.Scharft. Zwart: Joop Hummel. Opmerkingen van de zwartspeler.

Vanuit diagram 2 was het vervolg: 44. Txe6,Lxg2; 45. Txxg6+,Kh4; 46. Kd2. Volkomen over het hoofd gezien. Toch is het niet zo moeilijk. De koning staat gewoon in het vierkant. Kwestie van vorm misschien. Ik weet ook wel dat pech en geluk elkaar als regel compenseren maar in dit toernooi overheerste het eerste toch wel. Hoewel, wat is pech in het schaakspel. Maar goed U snapt het wel. Minder dan 5 uit 9 in zo'n groep is niet best. Volgende keer beter. Voor de goede orde nog de laatste zetten. 46..f3; 47.Ke3,Kg3; 48.Tf6,Kxg4; 49.Txh6. 1-0.

1. Henk Seijen – Andries Mellema. Na 11..0-0-0.

2. J.Scharft – Joop Hummel. Wit aan zet.

C.I.A. en F.B.I en het schaken. Berichten uit de tijd van de koude oorlog.

Het krantenknipsel links hieronder zal dateren van omstreeks 1950, het begintijdperk van de koude oorlog. Het gaat over schaken en ras, waarover de wereldkampioen Aljechin in 1941 verhalen had geschreven die er op neer kwamen dat er een joodse manier van schaken was die bestond uit sluw verdedigen, een pionnetje snoepen, nooit offeren en meer van die onzin.

Het krantenknipsel hieronder gaat over hetzelfde thema maar is beslist niet kwaadaardig of discriminerend bedoeld maar het lijkt me even grote onzin als hetgeen er over de joden door Aljechin werd beweerd. We zijn nu 50 jaar verder en dit thema is dacht ik, nu toch definitief verlaten. Dat je aan de manier waarop Botwinnik, Bronstein en Smislov schaakten zou kunnen afleiden hoe de Sovjet- Unie West-Europa zou veroveren kan er uitsluitend op wijzen dat de Amerikanen de -veelomvattende- mogelijkheden van het schaakspel wat overschatten.

W. J. Muhring

De Amerikaanse psychiater en schaakmeester Reuben Fine moest enkele jaren geleden in opdracht van zijn regering een onderzoek instellen naar de stijl van de Russische grootmeesters. Niet ten onrechte meende men, dat er veel overeenkomst bestond tussen hun schaakstrategie en hun wijze van oorlogvoeren. De resultaten van het onderzoek bevestigden deze vermoedens. Het is inderdaad opmerkelijk, dat bij het spel der Russische schaakmeesters in het bijzonder het rustige, desnoods urenlange laveren opvalt.

De tegenstander, geprikkeld door deze onverstoorbare strategie, wordt dan vaak uit zijn tent gelokt met alle gevolgen van dien. Bij de wereldkampioen Botwinnik en nog meer bij Smyslow is deze strategie van opwachten uitgegroeid tot een volleerd grootmeesterschap, zo men wil een schaakpolitiek op lange termijn.

Bij de Germaanse volkeren zijn de schakers agressiever; zij hebben niet het onuitputtelijke geduld van de Slaven en willen liefst zo snel mogelijk tot actie overgaan. De schakers van het Latijnse ras zijn meer romantisch en impulsiever van aard. Daarentegen willen de Angelsaksische schaakspelers het liefst een strijd over het gehele bord, wars van alle romantiek. Opmerkelijk is wel, dat zij langzaam tot ontplooiing komen, doch tactisch zeer gevaarlijk zijn.

Op de schaaktournée, die dr Euwe en de schrijver van dit artikel in de afgelopen weken in de Unie van Zuid-Afrika hielden, konden wij veelal aan de stijl van spelen van onze tegenstanders zien, of we met typische Afrikaners te maken hadden, die buitengewoon vasthoudend, slim en taai speelden dan wel met Engelsen, die men voortdurend in de gaten moest houden.

Een ander bericht uit de tijd van de koude oorlog, uit de NRC van november 2002 gaat over de belangstelling van Amerikaanse inlichtingendiensten voor Bobby Fischer en zijn familie. Ook hier kun je slechts je schouders over ophalen. Er verschijnen ook berichten dat een bekende Hongaarse wiskundige zijn vader zou zijn. Wie weet wat er nog in het vat zit. Oom van de dames Polgar misschien.

FBI schaduwde Bobby Fischer

NEW YORK, 19 NOV. Bobby Fischer is jaren door de FBI geschaduwde. Hij wordt door insiders beschouwd als de geniaalste schaker ooit. De FBI dacht dat hij voor Rusland spioneerde. Ook zijn moeder Regina Fischer werd tussen 1940 en '73 geschaduwde. Zijn vader Hans-Gerhardt Fischer, een Duitser van geboorte, zou eveneens communistische sympathieën hebben gehad. Fischer junior was op het hoogtepunt van de koude oorlog een van de Amerikaanse symbolen in de strijd tegen het communisme. Dertig jaar geleden werd hij in Reykjavik wereldkampioen door de Russische titelverdediger Spasski in een geruchtmakende tweekamp te verslaan. Voor de FBI was Regina Fischer de hoofdverdachte van het gezin. Zij sprak acht talen en studeerde tussen 1933 en '38 medicijnen in Rusland. Bovendien toonde zich een fel tegenstander van het Amerikaanse ingrijpen in Vietnam. (AFP)

Competitiestanden

KNSB 3^e klasse A.

Na 4 ronden

SISSA	7	20
Philidor 2	6	18
Haren	6	17½
Groningen 3	5	18
Sneek	5	17
ZSG Zwolle	3	15½
DSC Drachten	3	15
Van der Linde	2	13½
Staunton	2	12½
Unitas 3	1	13

NOSBO klasse 1A

Na 3 ronden

Roden	6	17
Staunton 2	5	13½
Groningen 5	4	14
Bedum	4	13
Ten Boer	3	12½
HSP 2	1	8½
Delfzijl	1	8
Z! 2	0	9½

NOSBO klasse 2A

Na 3 ronden

Unitas 5	6	15
Middelstum	4	15
Groningen 6	4	13½
Damster SC	4	12½
SISSA 3	3	12½
Eelde/P	2	10½
Assen 3	1	10
Staunton 3	0	7

Jeugdteam DE SCHAAKMAAT clubkampioen van Nederland

Die verhalen van Erwin van Pelt op onze internet-site over zijn nieuwe club blijken toch geen opschepperij te zijn. Het jeugdteam tot 12 jaar van die club uit Apeldoorn is kampioen van Nederland geworden. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst is het cliché en we zien daarom Erwin nog niet snel in de KNSB competitie spelen. Integendeel, die jongelui worden ieder jaar sterker, zodat zijn kansen steeds verder dalen. Daarom wensen we hem sterkte en bovendien alle goeds in het nieuwe jaar en in ieder geval tot ziens in Gent of misschien wel eerder!

Oplossing Marsopgaven.

- 1). Met 48. e5 had hij nog een winstpoging kunnen doen. Zwart moet 48..Lxe5 spelen waarop 49. Pxf6 volgt. De computer laat wit na zo'n 30 zetten winnen. De eindstand is dan: Wit Kf5, Pd3, b4. Zwart Kb5.
- 2). Er volgde 10. d5! met stukwinst want wanneer het paard wijkt volgt 11. Da4+ en 12. Dxe4.
- 3). Juist was 24. Ke3! b.v. 24..exf3; 25. Tg7+,Kf8; 26. Txf6,Tc8+; 27. Kf4,f2; 28. Tf1. Verder was b.v. 25.T1h6 in ieder geval veel beter dan 25. Th8+. In plaats van 25..Pxf8? had zwart moeten spelen 25..Ke7!; 26. Txa8,Lxg4+ en hij is alle problemen te boven want ook de toren op h1 valt nog.
- 4). Zwart kan wit matzetten door 23..T8e2+ 24. Kf3,g4+; 25. Kxf4,Le5 mat. Wit had 23. Lc4 moeten spelen.

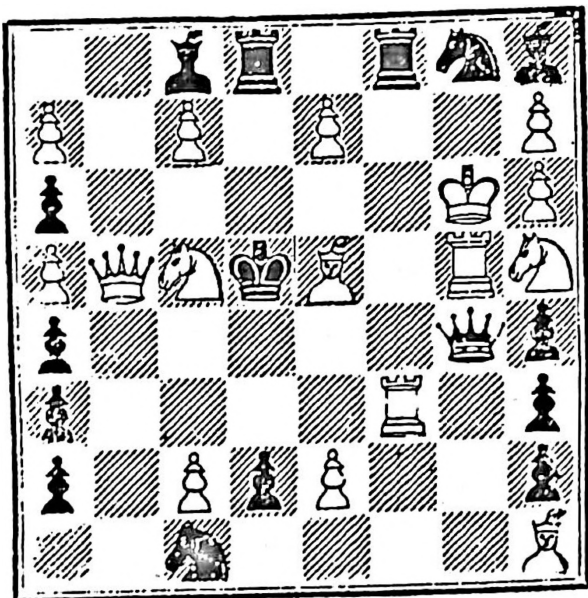
Met uitzondering van de zetten, die
direct tot mat voeren, zijn er geen
zetten te bedenken, die niet een
zwakte in zich bergen.

Tarrasch

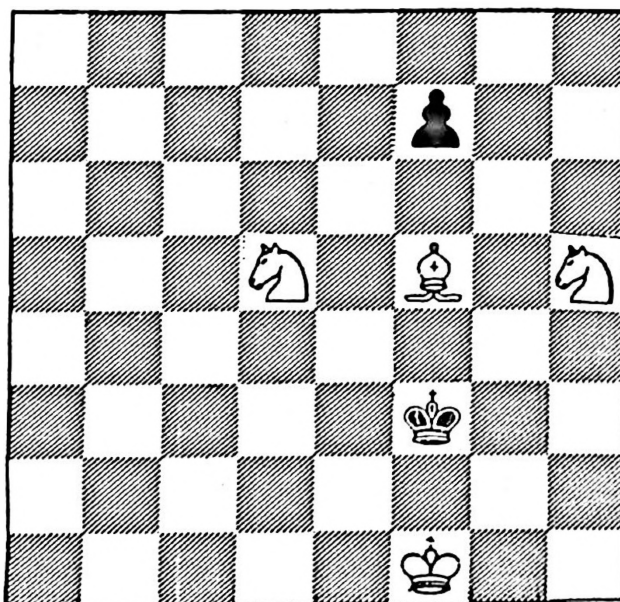
Kerstpuzzels

De eerste opgave met het bord vol stukken wordt aangeboden door Hans Mooij die daar zo'n 50 jaar geleden een prijs mee heeft gewonnen. De tweede opgave, een kruisboogstelling, wint het in artistiek, esthetisch opzicht en zal de lezer wat minder moeite kosten. Wit geeft mat in 4 zetten en natuurlijk is het niet de bedoeling om Fritz hier op los te laten. Dat is juist wel de bedoeling met opgave 3, wit speelt en maakt remise. Het computerprogramma "Deep Thought" slaagde daarin niet. In dit geval vragen we welke computers eveneens verloren en de club stelt voor de beste computer verliespartij twee pilsje of vergelijkbaar beschikbaar want er zijn twee betaalmunten van de laatste competitiewedstrijd overgebleven.

1

2

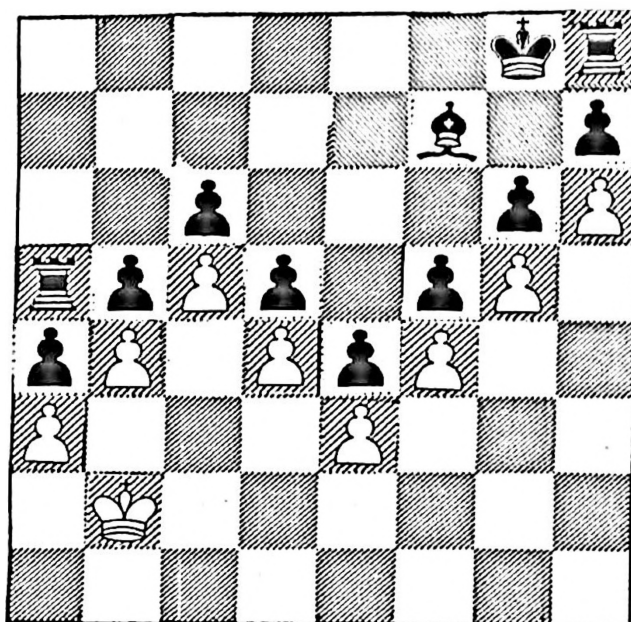
1. Illustreer de volgende situatie: Wit geeft schaak en Zwart geeft ook schaak. Degene die dan zijn zet terugneemt, Wit of Zwart maakt geen verschil, moet het hem geboden schaak met mat kunnen pareren.
2. Hoeveel verschillende schaaks kan Wit in de diagramstand geven zonder den zwarten koning mat te zetten?

witte loper op f2

Groep B:

3. Wanneer in de diagramstelling de ene partij schaak biedt en de andere partij dit pareert door zelf schaak te bieden — hoe luidt dan de langste, niet in mat eindigende keten van achtereenvolgende schaaks en tegenschaaks?
4. Welke stukken of pionnen kunnen in de diagramstelling worden gemist zonder dat de oplossingen van vraag 1, 2 en 3 een wijziging ondergaan?
5. Van welke stukken op pionnen is in de diagramstelling aan te tonen, dat ze in de loop van het voorafgegane gedeelte der partij wederrechtelijk op het bord zijn gebleven.

3

Oplossingen in het volgende nummer.

Marsopgaven. Het toernooi te Noordwijk 1938. Een internationale 10-kamp.

Het was het eerste toernooi waaraan Euwe deelnam na de voor hem zo teleurstellend verlopen WK-revanche match tegen Aljechin. Wel was hij voorjaar 1938 weer overtuigend ongeslagen Nederlands kampioen geworden in een toernooi met 9 uit 11. Onze eerste-bordspeler uit de jaren '80, Jaap Muilwijk, werd met twee anderen laatste maar wel met 3 punten. Ook nu stelde Euwe zijn aanhang teleur. Winnaar werd de Oostenrijker Eliskases met $7\frac{1}{2}$ gevolgd door Keres met $6\frac{1}{2}$, Pirc $5\frac{1}{2}$ en daarna pas Euwe met 5 punten.

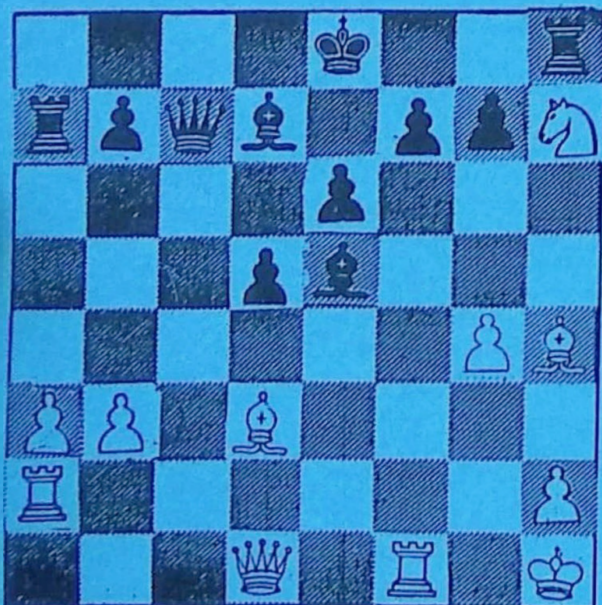
In stelling 1 zijn de contouren van de opening nog zichtbaar (zeker voor Piet Mulder) en hoewel duidelijk is dat zwart moet uitkijken lijkt op het eerste gezicht een directe beslissing nog niet voorhanden. Toch gaf zwart na wits volgende zet op.

In stelling 2 speelde wit 12. a2-a3? Hoe kreeg zwart een gezonde pluspion?

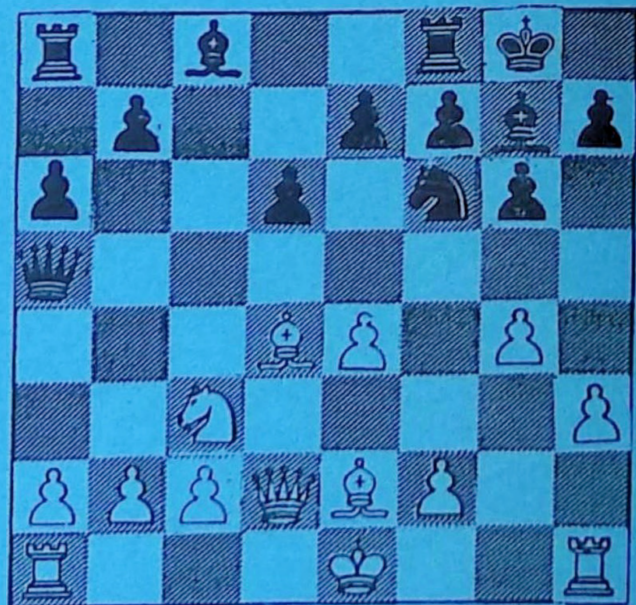
In stelling 3 speelde zwart 65..Pc5-a6?? terwijl hij met 65..Pxa4 vrij eenvoudig remise had kunnen houden. Hoe? Nu ging het fout maar de witte winstvoering is zeer leerzaam.

In stelling 4 had zwart slechts rekening gehouden met 21 Th4 waarop hij met 21..Df6 in het voordeel was gekomen. Wit had echter een veel sterkere aanvalszet die direct besliste.

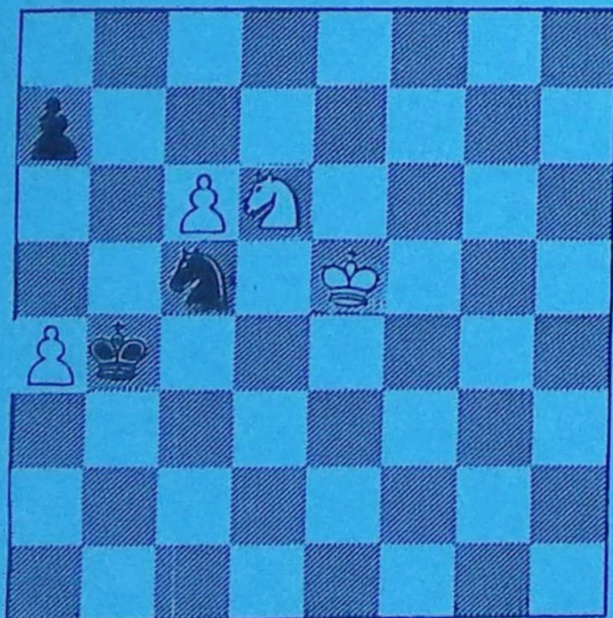
1. Spielmann – Schmidt. Na 24..Ld4xe5.

2. Tartakower – Sir Thomas. Na 11..Dd8-a5.

3. Keres – Landau. Na 65. Kf4-e5.

4. Pirc – Tartakower. Na 19..Pg4-h6.

